

En kortfattet bridgens historie

Av Kåre Almåsbak (skrevet ved en tidligere anledning)

Bridge har vært spilt i omkring 100 år her i landet. William B. Herset forteller at hans far spilte selskapsbridge med venner og familien i Fredrikstad i 1890-årene. Fru Ingeborg Haugseth, KNA, har dokumentert at det ble spilt bridge i Oslo i 1894.

Såvidt en vet, fantes det ingen bridgeklubb den gang. Trolig var dameklubben IRIS i Oslo den første bridgeklubb i Norge – stiftet i 1907. 1907 er for såvidt litt av et merkeår, fordi dette året ble den første norske bridgebok utgitt. Det var generalmajor Edvard Hans Hoff (sjef for Bergens Brigade og tidligere forsvarsminister) som utga «Bridge, spillets love, regler og etikette.»

Auksjonsbridge Det var auksjonsbridge som ble spilt, hvor det gjaldt å holde meldingene nede. Ble f.eks. kontrakten 1 ruter med 13 stikk, fikk spilleren bonus for storeslem. Tilsvarende for lilleslem eller utgang. (Bonus for storeslem var 100, lilleslem 50 og utgang 30 poeng). Faresone eksisterte ikke. 1 bet var 50 poeng og 1 dobbelt bet 100 poeng. Da Harold S. Vanderbilt skapte kontraktbridge i 1925, slo dette nye bridgespillet igjennom allerede i 1926 i USA, og auksjonsbridgen forsvant etter hvert. Men selv i 1927 ble det spilt lagmesterskap i auksjonsbridge og for kuriositetens skyld kan nevnes at Ely Culbertson spilte på det lag som vant åpen klasse, og Josephine Culbertson spilte på det lag som vant dameklassen.

Akademisk sport Her i landet var bridgespillet først og fremst en sport i de akademiske kretser og hadde følgelig langt fra den utbredelse spillet har i dag. Det er vel kjent at daværende kaptein, senere oberst Johannes Brun, som adjutant hos kong Haakon, var fast deltaker i kongens bridgepartier.

Edvard Hoff's bok ga støtet til et oppsving for bridge. Noen klubber ble stiftet, men først og fremst var bridge et selskapsspill. Etter hvert begynte dagsavisene med fast bridgespalter på linje med sjakk. I 1923 ble Trygve Sommerfelt ansatt som Aftenpostens første bridgeredaktør. På grunn av arbeidspresset i sin fondsmeglerstilling måtte han frasi seg stillingen etter vel et halvt år. Han ble etterfulgt av ovennevnte Johannes Brun, som redigerte Aftenpostens bridge til han fylte 80 år.

Dagbladet, Tidens Tegn og Arbeiderbladet ansatte også egne bridgeredaktører. I Oslo ble Forcingklubben og Faresonen stiftet, og utover landet dukket nye bridgeklubber opp, som Bergens Bridgeklubb, Skiens Bridgeklubb, Skotfoss Bridgeklubb m.fl. I Forcingklubben ble det arrangert bridgeturneringer så tidlig som i 1923.

Klubbene stiftes Da rektor Midsem i 1925 utga den første av sin 14 brigebøker, Auksjonsbridge, økte bridgeinteressene. Også i våre naboland vokste interessen, og i 1928-29 arrangerte Aftenposten, Berlingske tidende og Svenska Dagbladet en interskandinavisk oppgaveturnering med finale i København. Finalen ble vunnet av Trygve Sommerfelt – Morten Wagle, som ble utnevnt til NORDISKE MESTERE. På avslutningsfesten deltok både den norske og svenske sendemann i København. I 1930 startet Isak Nielsen Nordvik Bridge-magasin.

Gjennombruddet I desember 1931 kom imidlertid bridgens store internasjonale gjennombrudd. Ely Culbertson utfordret USA's tidligere «bridgekonge», Sidney Lenz til Bridge Battle of the Century. Han veddet 5000 dollar mot 1000 fra Lenz – meget betydelig beløp den gang. Culbertson vant kampen med nesten 9000 poeng og nå var Culbertsons lykke gjort. Han laget en serie bridge for kinoene, hvilket innbragte ham 360.000 dollar (som ville ha gjort ham til millionær i norske kroner), og han fikk 10.000 pr. uke for radiobridge.

Det hersker ingen tvil om at Culbertsons suksess ga gjenklang over hele den bridgespillende verden.

Allerede 26. januar 1932 sendte veletablerte norske borgere ut følgende innbydelse:
«Undertegnede tillater seg herved å innby til dannelsen av et landsomfattende bridgeforbund for Norge. Sammenslutningens formål vil bli nærmere presistert av et nedsettende arbeidsutvalg, men vi nevner bl.a.

- å gi medlemmene råd og veiledning i alle spørsmål vedrørende bridge
- å bidra til spilllets sunne utvikling
- å etablere samarbeid med tilsvarende institusjoner i utlandet»

Forbundet stiftes Allerede 29. januar, bare 3 dager etter at innbydelsen var sendt ut, ble det avholdt et konstituerende møte på Grand hotell i Oslo med 21 av de 35 innbydere – samtlige fra Oslo, med unntak av en representant fra Bergen. Det ble valgt et interimsstyre med rektor Midsem som formann. Den 8. april 1932 ble konstituerende generalforsamling avholdt på Grand Hotell i Oslo. Rektor Midsem ble valgt til forbundets første president. Det ble besluttet å utarbeide norske bridgelover og å ta kontakt med et allerede nystartet Norges Bridgeforbund, som hadde ca 130 medlemmer. I henhold til den avtale som ble inngått, ble Norges Bridgeforbunds medlemmer automatisk medlemmer av Norsk Bridgeforbund.

Som følge av at det bare eksisterte et fåtall bridgeklubber, ble Norsk Bridgeforbund basert på personlige medlemskap og på medlemskap av klubber. Forbundet viste seg å være meget levedyktig.

Klubbene bærebjelken Etterhvert ble det klubbene som representerte bærebjelken i Norsk Bridgeforbund. Som en direkte følge av dette, foreslo Bergens Brideklubb i 1933 at forbundet skulle baseres på klubber og ikke på personlige medlemmer. Forslaget fikk en kjølig mottakelse av forbundsstyret, trolig fordi det ville bety slutten på det Oslo-hegemoni som til da hadde preget forbundet.

På forbundstinget i 1934 ble det så vedtatt at bare klubber skulle kunne være medlemmer av Norsk Bridgeforbund, og dermed fikk forbundet den organisasjonsform det har i dag.

Internasjonalt gjorde det nystartede norske forbundet seg straks gjeldene. Da Culbertson i 1932 arrangerte sin første «World Bridge Olympic» over hele den bridgespillende verden, vakte det oppsikt at det norske paret Isak Nielsen – Otto Krefting vant. Naturligvis fikk dette betydning for bridgespilllets raske vekst i Norge.

Økt tilgang på bridgelitteratur, egne bridgespalter i dagsavisene, Culbertsons suksess og norske internasjonale toppprestasjoner ved bridgebordet, bidro naturlig nok til økende bridgeinteresse, men først og fremst i miljøer rundt hovedstaden. Det var personer med tilknytning til slike miljøer som førte bridgen ut i distriktene.